

Utenforskap og rus i minoritetsmiljøer

Wasim Zahid 2022

Hva er utenforskap?

- Ikke være en del av fellesskapet
- Sosial eksklusjon
- Utenfor utdanning
- Utenfor arbeid
- Ensomhet
- Manglende tilhørighet

Utenforskap har uheldige effekter

- Sosial eksklusjon
- Ensomhet
- Psykiske problemer
- Negative helseeffekter
- Økonomiske vansker

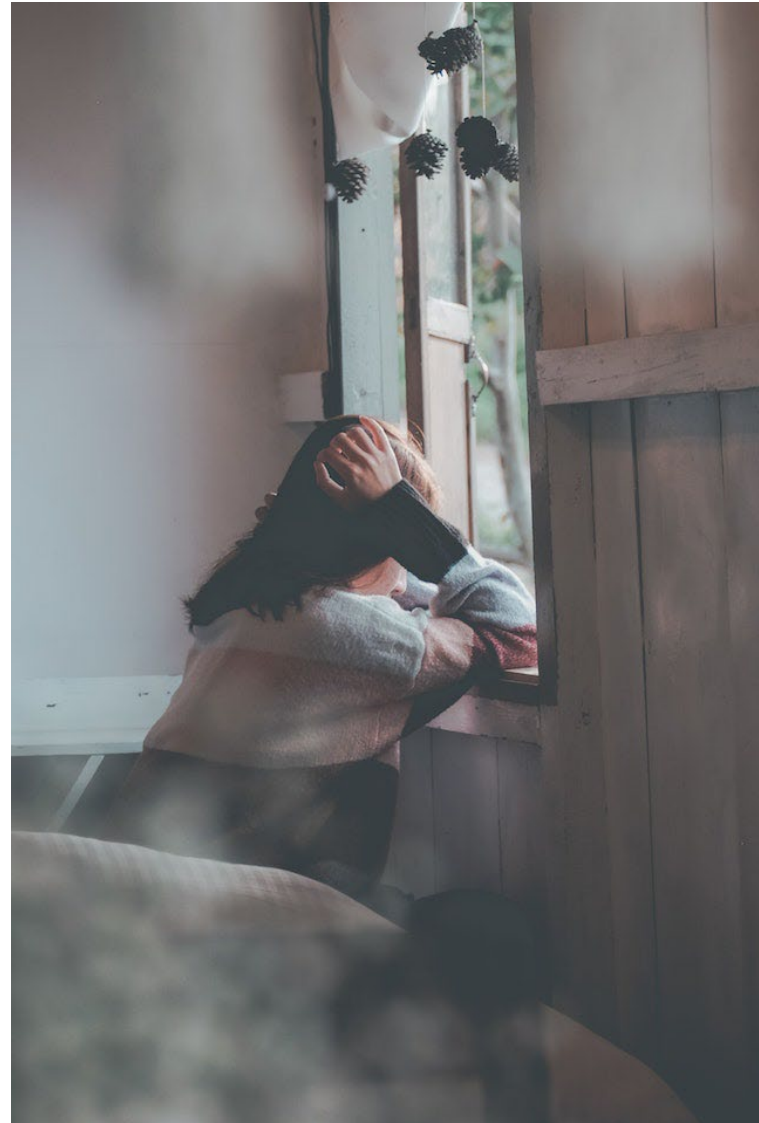
Allerede fra spedbarnsalder

- Sosialt
 - Kognitivt
 - Språklig
 - Motorisk
 - Nevrologisk
-
- Tidlig innsats er viktig for å forebygge problemer senere i livet

Hvem faller utenfor?

- Barn i lavinntektsfamilier
- Avbrutt skolegang
- Barnevernet
- Psykiske lidelser
- Atferdsvansker
- Barn av rusbrukere
- Barn av psykisk syke foreldre
- De som mobbes

Faktorer som beskytter mot frafall

- Sammenhold i familien
- Sosial støtte fra venner
- Trygg oppvekst
- Følelse av tilhørighet
- Følelse av aksept fra storsamfunnet

Minoritetsungdom

- Ungdomstiden er en tid for identitetsdannelse, som er en prosess som er svært avhengig av interaksjoner med familie, jevnaldrende og fellesskap.
- Ungdom med minoritetsbakgrunn kan føle seg spesielt dratt mellom tilhørighet og utenforskap.
- Mange føler seg ikke inkludert. Føler seg ikke som «norske». (religion, kultur, arroganse fra storsamfunnet)
- Barn med innvandrerbakgrunn utgjøre 6 av 10 barn i lavinntektsgruppen

Hvem blir rusmisbruker? Risikofaktorer

- Lave skoleresultater
- Eksternaliserte vansker
 - Adferdsvansker
 - Aggressjon
 - ADHD
 - impulsivitet
- Internaliserte vansker
 - Angst
 - Depresjon
 - ensomhet

Hvem blir rusmisbruker? Risikofaktorer

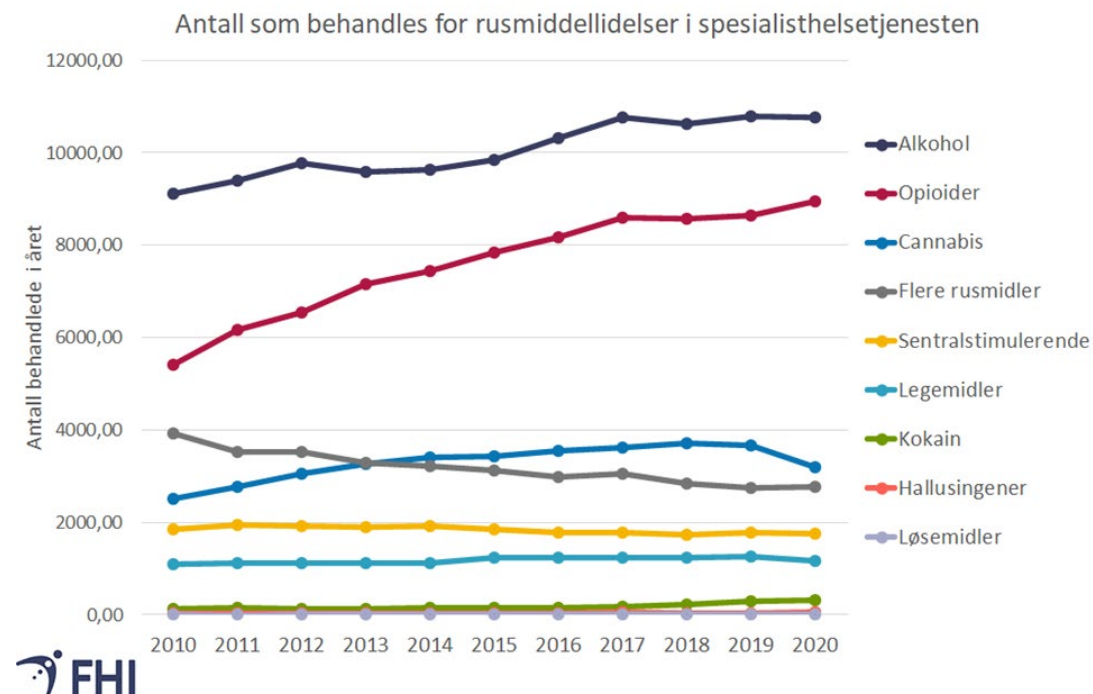

- Traumer, ptsd
- Sosiale og kognitive tilpasningsvansker
- Rusmisbruk i familien
- Genetikk

Flere som behandles for rusmiddellidelser

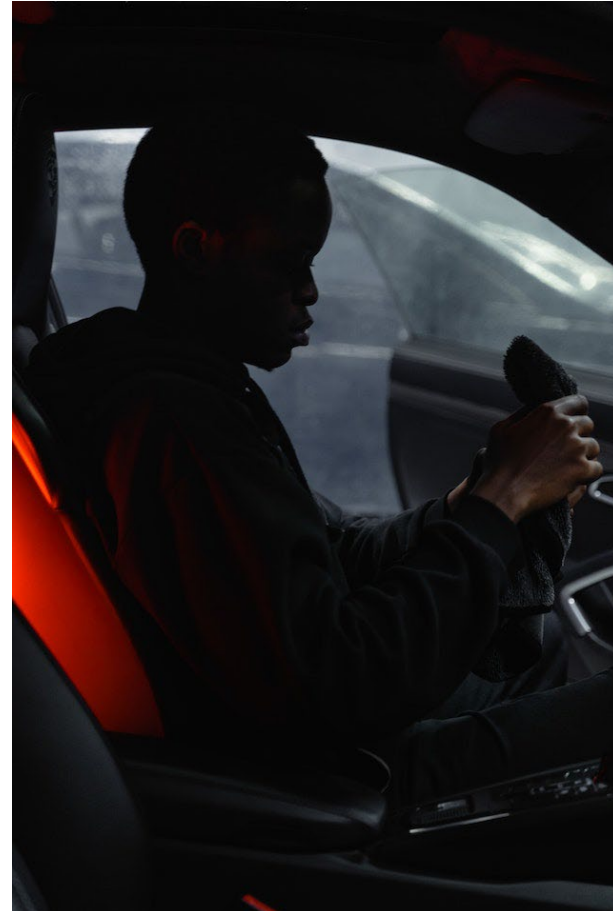
Utenforskap øker risiko for rusmisbruk

Minoriteter er mer utsatt for utenforskap

Rusbruk blant innvandrerungdom

- Ungdom med innvandrerbakgrunn bruker langt mindre rusmidler enn ungdom med norsk bakgrunn
- Særlig gjelder det alkohol
- Nasjonalitet og religion
- Muslimsk ungdom bruker mindre rus enn andre

Rusbruk blant innvandrerungdom

- Gutter bruker mye mer enn jenter
- Økende bruk med økende sosial status
- Alkohol: drikker nok til å bli akseptert, men ikke så mye at de blir beruset
- Begynnelsen av ruskarrieren preget av skam og skyld, mindre viktig senere

Rusbruk blant innvandrerungdom

- Manglende følelse av tilhørighet til storsamfunnet
- Innvandrerungdommene adopterer norske rusvaner for å bli inkludert
- Antallet innvandrerungdom med rusproblemer har økt i takt med økningen av innvandrerbefolkningen generelt.

Rusbruk blant innvandrerungdom

- Ungdom med innvandrerbakgrunn oppsøker også i mindre grad hjelpeapparatet og har liten kjennskap til det eksisterende hjelpeapparatet for rusmiddelmissbrukere
- Opplevd rasisme og diskriminering både i møte med arbeidsmarkedet og ulike offentlige tjenester.

Rusbruk blant innvandrerungdom

- Det har blitt et mer liberalt syn på bruk av cannabis også blant innvandrerungdom
- Jenter med minoritetsbakgrunn som ruser seg er i stor grad fraværende i det offentlige rom.
- Enslige mindreårige flyktninger, hovedsakelig gutter, kan være særlig utsatt for rusmiddelmissbruk

Rusbruk blant innvandrerungdom

- Hos mange av de som ruser seg finner man en omfattende problematikk og sammensatte behov
- Gruppa med tokulturell bakgrunn, det vil si en norsk og en utenlandsk forelder, er en gruppe som har blitt trukket særlig frem i forhold til rusproblemer og psykiske problemer.

- Norsk ungdom blir tidligere og lettere fanget opp av hjelpeapparatet, mens rusproblemene hos ungdom med innvandrerbakgrunn i større grad ikke blir avdekket før i voksen alder

- Innvandrere som sliter med rusproblemer bagatelliserer og skjuler problemet sitt i større grad enn de norske.
- Innvandrerungdom kan virke mindre kontaktsøkende og mer skeptiske til hjelpeapparatet

Tiltak rus minoritetsungdom

- Universelle tiltak rettet mot barn og ungdom i skole og fritid
- Styrke foreldresamarbeidet
- Forebyggingsprogram bør tilpasses så de bedre inkluderer ungdom med innvandrerbakgrunn
- Fokus på voldsproblematikk og annen problematferd som kan skjule et rusmisbruk
- Fokus på problemer knyttet til migrasjonserfaringen
- Være bevisst de ressursene som finnes i innvandremiljøer som kan beskytte
- Større fokus på fattigdomsproblematikken i forhold til omsetting av narkotika